

SINH HOẠT CHUYÊN MÔN THÁNG 11

Chuyên đề:

"Tích hợp liên môn trong phân môn Địa lí"

Giáo viên thực hiện: Nguyễn Thị Dung
Môn: Lịch sử & Địa lý (Nội dung Địa lý)
Tổ: Khoa học Xã hội
Lớp dạy minh họa: 7A12

Ngày 28/11/2024, nhóm Sử - Địa trường THCS tổ chức thực hiện chuyên đề "Tích hợp liên môn trong phân môn Địa lí" với bài học "Bản đồ chính trị châu Á. Các khu vực của châu Á". Chuyên đề được cô Nguyễn Thị Dung thực hiện tại lớp 7A12. Chuyên đề được xây dựng nhằm giúp học sinh không chỉ hiểu rõ đặc điểm tự nhiên, xã hội của khu vực Đông Nam Á mà còn nâng cao nhận thức về vai trò, ý nghĩa của chủ quyền biển đảo Việt Nam. Đồng thời, tiết học đã tích hợp hiệu quả các nội dung giáo dục liên môn, phát huy năng lực và phẩm chất của học sinh thông qua các hoạt động phong phú, sáng tạo.

(Cô Nguyễn Thị Dung và các em học sinh lớp 7A12 trong giờ học Địa Lí)

Hướng tới mục tiêu đổi mới giáo dục theo chương trình GDPT 2018, việc tích hợp liên môn đã và đang trở thành một xu hướng dạy học hiện đại, góp phần tạo nên những giờ học sinh động, ý nghĩa. Tiết học Địa lí lớp 7 với nội dung về khu vực Đông Nam Á không chỉ cung cấp kiến thức địa lí mà còn lồng ghép giáo dục công dân về lòng yêu nước, tinh thần bảo vệ chủ quyền biển đảo, ý thức bảo vệ môi trường.

Đồng thời, giáo viên còn khéo léo tích hợp giáo dục an ninh quốc phòng để khơi dậy ý thức trách nhiệm của học sinh đối với đất nước.

Ngay từ khi bắt đầu xây dựng tiết chuyên đề, các thành viên trong nhóm Sử - Địa đã tổ chức các buổi họp để thảo luận và xây dựng ý tưởng. Quá trình này đã diễn ra sôi nổi với sự tham gia tích cực của mỗi thành viên, từ việc lựa chọn nội dung, xác định mục tiêu giáo dục, đến việc tìm kiếm và lựa chọn tài liệu, hình thức dạy học phù hợp. Nhóm đã làm việc chặt chẽ để đảm bảo tiết học không chỉ đạt được mục tiêu kiến thức mà còn tích hợp được các nội dung của các môn học khác, đặc biệt là những nội dung môn giáo dục công dân, an ninh quốc phòng về chủ quyền biển đảo của Việt Nam.

(Nhóm Sử- Địa cùng thảo luận nội dung và tiến trình cho tiết chuyên đề)

Trong phần tìm hiểu đặc điểm tự nhiên của khu vực Đông Nam Á, giáo viên đã lồng ghép nội dung về tinh thần yêu nước và ý thức bảo vệ môi trường. Khi phân tích các hiện tượng thiên nhiên đặc trưng của khu vực, học sinh được xem video về bão nhiệt đới và thảo luận về ảnh hưởng của thiên tai đến cuộc sống con người. Qua đó, các em được giáo dục tinh thần cảm thông, sẵn sàng chia sẻ và hỗ trợ những người gặp khó khăn do thiên tai. Giáo viên cũng nhấn mạnh trách nhiệm cá nhân trong việc giữ gìn, bảo vệ tài nguyên và môi trường sống.

Một điểm nhấn trong tiết học là phần giới thiệu về vị trí địa chính trị của Việt Nam trong khu vực Đông Nam Á, đặc biệt khẳng định chủ quyền biển đảo của nước ta với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Giáo viên đã liên hệ thực tế về tầm quan trọng của biển Đông đối với an ninh quốc phòng, kinh tế và chủ quyền quốc

gia. Thông qua đó, học sinh không chỉ hiểu về vị trí địa lí mà còn tự hào về đất nước và nâng cao ý thức giữ gìn độc lập, bảo vệ chủ quyền lãnh thổ.

Trong tiết dạy chuyên đề, giáo viên đã phối hợp chặt chẽ để xây dựng kế hoạch dạy học chi tiết, lựa chọn các tài liệu phù hợp như bản đồ, video minh họa và phần mềm Google Earth. Học sinh được hướng dẫn kỹ lưỡng trong việc chuẩn bị bài trước ở nhà, cùng với việc sử dụng các dụng cụ hỗ trợ học tập hiện đại trong lớp. Những nỗ lực này giúp tạo nên một giờ học hiệu quả.

Chuyên đề "**Tích hợp liên môn trong phân môn Địa lí**" đã được triển khai thành công, đặc biệt qua bài học "Bản đồ chính trị châu Á. Các khu vực của châu Á". Tiết học đã giúp học sinh không chỉ nắm vững kiến thức về khu vực Đông Nam Á mà còn hiểu sâu sắc hơn về vai trò, ý nghĩa của chủ quyền biển đảo Việt Nam, từ đó nuôi dưỡng tinh thần yêu nước và trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc.

Giáo viên cũng đã tích hợp môn Mỹ thuật trong tiết học qua việc cho học sinh tạo hình và gắn chữ trên bảng. Đây là một hoạt động sáng tạo giúp học sinh củng cố kiến thức bằng cách trực tiếp tham gia vào việc thiết kế, qua đó không chỉ nâng cao khả năng thẩm mỹ mà còn khuyến khích sự chủ động và tính sáng tạo trong học tập. Hoạt động này đồng thời giúp các em hiểu sâu sắc hơn về các khu vực châu Á và chủ quyền biển đảo Việt Nam, tạo sự gắn kết giữa kiến thức học được và ứng dụng thực tiễn.

Trong tiết học, giáo viên cũng tích hợp ứng dụng công nghệ thông tin để nâng cao hiệu quả giảng dạy. Học sinh đã sử dụng phần mềm Google Earth để khám phá các khu vực địa lý, giúp hình dung rõ hơn vị trí và đặc điểm của các quốc gia trong

châu Á. Bên cạnh đó, việc chiếu video minh họa về các hiện tượng thiên nhiên, biển Đông và các quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa đã góp phần tạo nên một giờ học sinh động, dễ hiểu và hấp dẫn. Sự kết hợp này không chỉ giúp học sinh tiếp cận kiến thức một cách trực quan mà còn phát huy khả năng tự học và làm việc nhóm, đồng thời tạo cơ hội cho các em áp dụng công nghệ để nghiên cứu và trình bày thông tin một cách hiệu quả.

(Tiết học có sử dụng phần mềm google earth, máy chiếu đa vật thể)

Học sinh đã thể hiện sự sáng tạo qua việc làm mô hình châu Á từ giấy tái chế và len thừa, qua đó không chỉ phát triển kỹ năng thủ công mà còn được giáo dục ý thức bảo vệ môi trường tự nhiên. Các em tham gia thảo luận sôi nổi để trình bày và giải thích về các khu vực, giúp củng cố kiến thức và rèn luyện khả năng giao tiếp. Đồng thời, học sinh cũng đã phát huy năng lực tự học và làm việc nhóm khi sử dụng

các công cụ địa lý như bản đồ, video, và phần mềm Google Earth để nghiên cứu và trình bày thông tin một cách sinh động. Giáo viên đã khéo léo tích hợp nội dung giáo dục quốc phòng - an ninh, giúp học sinh hiểu rõ hơn về tầm quan trọng của biển Đông và hai quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa đối với sự phát triển kinh tế và an ninh quốc phòng của đất nước.

(Học sinh thảo luận nhóm và được luyện tập, củng cố kiến thức)

Sau khi hoàn thành tiết dạy, nhóm Sư - Địa đã tiến hành họp rút kinh nghiệm để đánh giá hiệu quả của chuyên đề. Trong buổi họp, các thành viên đã chỉ ra một số điểm mạnh như cách lồng ghép nội dung tích hợp một cách tự nhiên, phát huy được tính tích cực của học sinh qua các hoạt động nhóm và liên hệ thực tế.

Nhóm cũng nhận thấy cần chú trọng hơn đến việc làm nổi bật nội dung tích hợp liên môn, đặc biệt là mối liên hệ giữa kiến thức Địa lý với các nội dung Giáo dục Công dân. Ngoài ra, phần đánh giá học sinh cần được thực hiện chi tiết và toàn diện hơn, không chỉ tập trung vào nội dung kiến thức mà còn xem xét thái độ, kỹ năng hợp tác và khả năng vận dụng. Việc sử dụng công cụ đánh giá đa dạng như phiếu học tập, bài trình bày nhóm và câu hỏi trắc nghiệm sẽ giúp nâng cao hiệu quả tiết học và hỗ trợ giáo viên theo sát tiến bộ của học sinh.

(Ban Giám hiệu, Tổ Khoa học Xã hội, nhóm Sử- Địa rút kinh nghiệm và thống nhất các nội dung)

Nhóm Sử- Địa thống nhất sẽ tiếp tục cải tiến chuyên đề để các bài học sau không chỉ đạt được mục tiêu kiến thức mà còn góp phần xây dựng tình yêu quê hương, ý thức bảo vệ chủ quyền lãnh thổ và khả năng ứng dụng kiến thức vào thực tiễn của học sinh. Chuyên đề này đã mở ra hướng đi mới, hiệu quả trong việc giảng dạy tích hợp liên môn, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

Tác giả: Tống Hà
Trường: THCS TT Trâu Quỳ